

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ

СОЦИЈАЛИСТИЧКИ

50762

"Sluzben vesnik" NIRO

91001 Skopje

feb 51

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ“ излази у издању на српскохрватском, односно хрватскохрватском, словеначком, македонском, албанском и мађарском језику. – Огласи по тарифи. – Жиро-рачун код Службе друштвеног књиговодства 60802-603-21943

Петак, 1. новембар 1991.

БЕОГРАД

БРОЈ 80

ГОД. XLVII

Цена овом броју је 60 динара. – Претплата за 1991. годину износи 2.780,00 динара. – Рок за рекламације 15 дана. – Редакција: Улица Јована Ристића бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централa 650-155; Уредништво 651-885; Служба претплате 651-732; Телекс 11756; Телефакс 651-482

813.

На основу члана 46. Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 23/91), Законодавно-правна комисија Савезног већа Скупштине СФРЈ, на седници 9. октобра 1991. године, утврдила је пречишћени текст Закона о стандардизацији.

Пречишћени текст Закона о стандардизацији обухвата: Закон о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88), Закон о изменама и допунама Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 23/91), у којима је означен дан ступања на снагу тих закона, као и Исправку Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 55/91).

АС бр. 170
9. октобра 1991. године
Београд

Председник
Законодавно-правне
комисије
Савезног већа Скупштине
СФРЈ,
Мојсе Костић, с. р.

ЗАКОН

О СТАНДАРДИЗАЦИЈИ (ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се јединствени систем стандардизације производа, робе и услуга у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, који обухвата доношење и примењивање стандарда и прописа предвиђених овим законом, мера за обезбеђење техничке и конструкционе сигурности и квалитета производа, робе и услуга и надзор над њиховим спровођењем.

Стандарди и прописи предвиђени овим законом доносе се и примењују ради стварања јединствене техничко-технолошке основе за:

1) развој јединственог југословенског тржишта и отклањање препрека у промету робе и услуга са иностранством;

2) типизацију и унификацију производа, робе, односно услуга и рационално коришћење природних добара и енергије;

3) обезбеђивање заштите живота и здравља људи, животне средине и других природних и радом створених вредности;

4) јачање одбрамбене способности и безбедности земље;

5) развој и унапређење производње и промета робе, извођења радова, односно вршења услуга, утврђивање и обезбеђивање квалитета и техничку и конструкциону сигурност објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада;

6) заштиту и обавештеност потрошача у погледу квалитета производа и робе, односно услуга;

7) брзду и брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација;

8) укључивање у међународну сарадњу, нарочито техничко-технолошку поделу рада.

Као основа за израду стандарда и прописа предвиђених овим законом користе се, у целини или делимично, међународни стандарди, у складу с одредбама међународних уговора који обавезују Социјалистичку Федеративну Републику Југославију.

Стандарди и прописи предвиђени овим законом не могу се доносити или примењивати у циљу стварања препрека у промету робе и услуга са иностранством.

Члан 2.

Производима, односно робом, у смислу овог закона, сматрају се: сировине, полупроизводи, делови, склопови и готови индустријски и занатски производи, пољопривредни и прехрамбени производи, безалкохолна и алкохолна пића, адитиви, семе и садни материјал пољопривредног и шумског биља, објекти, постројења, уређаји, опрема и друга средства рада.

Услугама, у смислу овог закона, подразумевају се услуге које у оквиру услужних делатности врше предузећа и друга правна лица, као и одређени радови.

Одређеним радовима, у смислу става 2. овог члана, подразумевају се радни поступци при монтажи, техничкој заштити, одржавању, поправкама, преправкама и техничкој контроли, радни поступци у грађевинарству, рударству, пољопривреди, саобраћају, везама и телекомуникацијама, као и радови који се изводе ради заштите животне средине и рационалног коришћења природних добара и енергије.

Члан 3.

Под стандардом, у смислу овог закона, подразумева се документ који је утврдио надлежно тело за стандардизацију, који садржи све или само неке од следећих елемената: техничко-технолошке и друге с њима повезане захтеве, услове и правила којима се дефинишу производи, роба и услуге; радне поступке и процесе у производњи производа, извођењу радова, односно вршењу услуга; поступке, начин и методе испитивања производа, односно карактеристика и квалитета робе и услуга; једнообразне термине, дефиниције, симболе, ознаке, знакове, кодове, шифре, величине и јединице.

Члан 4.

Ради обезбеђивања техничке и конструкционе сигурности објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада прописују се, сагласно одредбама овог закона, технички нормативи у области индустрије, енергетике, рударства, грађевинарства, пољопривреде, саобраћаја, веза и телекомуникација.

Под техничким нормативима, у смислу овог закона, подразумевају се технички параметри који обухватају техничко-технолошке услове, захтеве и правила од чијег примењивања зависи техничка и конструкциона сигурност објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада, као и сигурност при извођењу радова.

Члан 5.

Постројења, уређаји, опрема и друга средства за рад у објектима и просторима угроженим експлозивним и за-

пальвим смешама гасова, паре и прашине, штетним зрачењима или другим сличним опасностима, као и материјал, делови и склопови за њихову израду, подлеже, у складу с одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона, техничком надзору у производњи, промету и употреби.

Члан 6.

Ради постизања потребног нивоа квалитета производа, робе и услуга прописују се, сагласно одредбама овог закона, норме квалитета, технички услови и захтеви за постизање, проверавање и очување квалитета, поступци за обезбеђење квалитета производа, робе и услуга и поступци и начин атестирања производа.

Под нормама квалитета, у смислу овог закона, подразумевају се карактеристике квалитета производа, робе и услуга које су дефинисане прописаним својствима, састојцима, вредностима и поступцима.

Члан 7.

Под атестирањем, у смислу овог закона, подразумева се атестирање производа, оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца, оцењивање способности лабораторија за вршење испитивања и оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца.

Под декларацијом о саобразности производа, у смислу овог закона, подразумева се изјава произвођача, на сопствену одговорност, да су производи који нису обухваћени системом атестирања саобразни одређеним југословенским стандардима, техничким спецификацијама и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 8.

Ради поузданости резултата испитивања, доказивања квалитета производа и признавања резултата испитивања у промету робе и услуга са иностранством прописују се, сагласно одредбама овог закона, услови које у погледу техничке опремљености, стручних кадрова и других услова морају испуњавати предузећа и друга правна лица, односно друге стручне институције које обављају одговарајућу делатност.

Члан 9.

Производи за које је то одређено прописом донесеним на основу овог закона морају бити снабдени прописаним исправама, техничким упутством или упутством за употребу производа, прописаним ознакама, подацима и декларацијом и морају бити на прописани начин упаковани.

Исправе из става 1. овог члана и техничко упутство, односно упутство за употребу производа морају бити исписани на језицима и писмима народа Југославије, а ознаке и подаци на производу, односно на декларацији на оригиналном паковању – на једном од језика и писама народа Југославије.

Члан 10.

За технички сложене индустријске производе трајније употребе, која је условљена техничким својствима и начином коришћења и одржавања производа (у даљем тексту: технички сложени производи) морају бити обезбеђени сервис за одржавање и поправке, резервни делови за потребе сервиса и тржишта, прибор и други производи без којих се производ не може користити према својој намени.

Члан 11.

За специфичне потребе оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије доносе се стандарди народне одбране и други прописи из области стандардизације у оружаним снагама.

За специфичне потребе органа унутрашњих послова за објекте, опрему и средства за рад органа и служби унутрашњих послова, доносе се, сагласно одредбама овог зако-

на, посебни стандарди и прописи из области стандардизације у органима и службама органа унутрашњих послова.

Стандарди и прописи донесени на основу овог закона за производе, робу и услуге од посебног интереса за народну одбрану морају бити у складу с потребама народне одбране.

Стандарди и прописи из ст. 1. и 2. овог члана треба да буду усаглашени са југословенским стандардима и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 12.

Предузећа и друга правна лица могу, у складу с овим законом и самоуправним општим актом, доносити и примењивати интерне и гранске стандарде.

Под интерним стандардима подразумевају се стандарди које доноси одређено предузеће и друго правно лице за своје потребе.

Под гранским стандардима подразумевају се стандарди које доноси предузећа удружена у заједнице на основу савезног закона ради обезбеђивања и остваривања не-сметаног функционисања одређених делатности као технолошки јединствених система од интереса за целу земљу, као и стандарди које доноси предузећа и друга правна лица удружени у друге облике повезивања и сарадње организоване на нивоу земље.

Грански стандарди морају бити у складу са савезним законима и прописима донесеним на основу савезних закона и југословенским стандардима.

Члан 13.

Стандарди и прописи предвиђени овим законом доносе се, мењају, допуњавају или замењују новим стандардима, односно прописима у складу са програмима стандардизације.

Југословенски стандарди и прописи предвиђени овим законом, осим прописа из члана 11. ст. 1. и 2. овог закона, доносе се на основу и у оквиру годишњих и вишегодишњих програма стандардизације које утврђује савезна организација надлежна за послове стандардизације сарађује са заинтересованим предузећима и другим правним лицима, привредним коморама, органима управе и стручним организацијама.

Члан 14.

Стандарди и прописи предвиђени овим законом треба да се заснивају на провереним достигнућима и резултатима науке и технологије, на практичном искуству у њиховој примени и на оцени могућих ефеката њихове примене у датим условима, а нарочито с обзиром на безбедност при употреби производа, заштиту животне средине, рационално коришћење природних добара и енергије, народну одбрану и безбедност земље.

Зависно од промена које настају у науци и технологији врше се одговарајуће измене и допуне, односно доносе се нови стандарди и прописи, ради њиховог осавремењивања и усклађивања са тим променама.

Члан 15.

Одредбе овог закона и прописа донесених на основу овог закона односе се и на производе из увоза и производе узете у закуп из иностранства ради коришћења у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.

Одредбе овог закона и прописа донесених на основу овог закона које се односе на гарантни лист, сервис, обезбеђење резервних делова и других производа и обавезно атестирање не примењују се на робу царинског порекла, производе аматерске самоградње, употребљаване, поправљане и преправљане производе, као и на производе који се појединачно увозе на захтев и за потребе грађана.

Члан 16.

Стандарде за које је прописана обавезна примена и прописе донесене на основу овог закона дужна су да примењују предузећа и друга правна лица:

1) у производњи и промету, преради и доради производа и вршењу услуга;

2) при пројектовању, грађењу, употреби, одржавању, поправкама, преправкама и престанку рада, односно коришћења објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада;

3) при паковању, означавању, обележавању, декларисању, руковању, транспорту, преносу, превозу, складиштењу и чувању производа.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, предузеће и друго правно лице може, у обављању своје делатности, одступити од појединих услова и захтева одређених југословенским стандардима чија је примена обавезна, односно од норми квалитета, у случајевима и под условима одређеним овим законом.

Члан 17.

Предузеће и друго правно лице дужно је да при обављању своје делатности, у току процеса рада, обезбеђује испуњавање услова и захтева одређених стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона у погледу карактеристика квалитета и вршења контроле квалитета производа, робе и услуга.

Члан 18.

Предузеће и друго правно лице дужно је да пре стављања производа у промет на југословенском тржишту провери да ли производ одговара условима и захтевима одређеним стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона и да ту проверу изврши под условима и на начин који су одређени тим стандардима, односно прописима.

Испитивање производа ради проверавања у смислу става 1. овог члана врши произвођач или предузеће и друго правно лице, односно друга стручна институција која обавља одговарајућу делатност у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.

Проверавање увезених производа у смислу става 1. овог члана дужност је увозника, односно заступника стране фирме при продаји робе са консигнационог складишта.

Ако се испитивање производа ради проверавања у смислу става 1. овог члана не може извршити у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији због недостатка опреме за испитивање или других услова за поузданост резултата испитивања, испитивање производа може извршити страна организација која обавља одговарајућу делатност у иностранству, о чему издаје извештај о испитивању, са подацима о испитаним карактеристикама, методама испитивања и резултатима испитивања.

Предузеће и друго правно лице који производ стављају у промет на југословенском тржишту дужни су да надлежном органу инспекције, на његов захтев, ставе на увид извештај о испитивању производа ради проверавања у смислу става 1. овог члана.

Члан 19.

Стандарди и други технички услови, захтеви и поступци одређени међународним уговором који обавезује Социјалистичку Федеративну Републику Југославију примењују се у складу с одредбама тог уговора, односно прописа донесених за његово извршавање.

На производе који се производе и услуге које се врше на основу уговора о прибављању и уступању права индустријске својине и знања и искуства (KNOW-HOW) између предузећа, односно других правних лица и страних лица или уговора о уступању извођења инвестиционих радова у Југославији страном извођачу, примењују се међународни и страни стандарди одређени тим уговором, под условом да нису у супротности са југословенским стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 20.

Ако за одређене производе, робу, односно услуге није донесени стандарди или прописи предвиђени овим за-

коном, у производњи производа, извођењу радова и вршењу услуга могу се до доношења тих стандарда, односно прописа примењивати међународни и страни стандарди чију је примену решењем одобрио функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације.

Члан 21.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације може доносити техничке препоруке које садрже податке о новим технологијама и начину њихове примене, ради бржег преношења технолошког знања и усмеравања на коришћење нових технологија у областима са интензивним технолошким развојем.

Члан 22.

Одредбе овог закона које се односе на предузећа и друга правна лица односе се и на друге произвођаче, извођаче радова, вршиоце услуга и учеснике у промету робе и услуга.

II. СТАНДАРДИ

1. Југословенски стандарди

Члан 23.

Југословенски стандарди су стандарди које доноси функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације, чији су услови и начин примене одређени прописима донесеним на основу овог закона.

Прописом о југословенском стандарду може се одредити да је примена југословенског стандарда обавезна у целини или делимично.

Обавезна примена југословенског стандарда може се, у смислу става 2. овог члана, прописати ради типизације и унификације делова и склопова технички сложених производа, техничке и конструкционе сигурности, безбедности при употреби производа, заштите животне средине, обезбеђења квалитета и задовољавања потреба народне одбране и безбедности земље.

Југословенски стандард за који није прописано обавезно примењивање обавезан је за произвођача производа и учеснике у промету робе и вршењу услуга, ако на начин уобичајен у промету декларирају да је њихов производ произведен, односно услуга извршена по том стандарду.

Члан 24.

Југословенским стандардима утврђују се нарочито:

1) намена, својства, карактеристике и квалитет производа, робе и услуга;

2) захтеви у погледу типизације и унификације делова и склопова технички сложених производа;

3) техничко-технолошки и други са њима повезани услови, захтеви и поступци за производњу производа, извођење радова и вршење услуга;

4) радни поступци, процеси и методе, укључујући методе и поступке обезбеђења, контроле и очувања квалитета производа, робе и услуга;

5) једнообразни термини, дефиниције, симболи, знакови, ознаке, кодови, шифре, боје, величине и јединице, који се користе у производњи производа, извођењу радова и вршењу услуга, односно у вези с производњом производа, извођењем радова и вршењем услуга, као и у системима за примање, обраду, преношење и саопштавање информација.

Југословенским стандардима могу се утврђивати и други технички елементи који се односе на руковање одређеним производима, пренос, превоз и транспорт, складиштење, чување и употребу, амбалажу, паковање, ношење, односно постављање ознака, знакова и обележја, декларисање, обраду, дораду и прераду и опремање производа за продају.

Југословенски стандарди могу садржавати напомене и прилоге информативног карактера, у којима се дају ближа објашњења појединих одредаба стандарда.

Ако прописима о југословенским стандардима није друкчије одређено, они се не примењују:

1) на производе за личну употребу појединца који је наручио њихову израду;

2) на уметничка дела, производе домаће радиности, примењене уметности и уметничких заната, као и на производе за личну употребу који се стављају у промет као уникати.

Члан 25.

Предлог за доношење југословенског стандарда могу поднети заинтересована предузећа и друга правна лица, друге организације и заједнице, привредне коморе, друштвене организације и органи управе.

Предлагач је дужан да уз предлог за доношење југословенског стандарда достави савезној организацији надлежној за послове стандардизације образложење и податке на основу којих се може оценити основаност предлога, а по прихватању предлога дужан је да достави и преднацрт одговарајућег стандарда.

Члан 26.

Ради израде нацрта и предлога југословенских стандарда, у савезној организацији надлежној за послове стандардизације образују се комисије за стандарде, а ради координације стручног рада тих комисија – координационе комисије за одговарајућу област стандардизације, односно атестирања.

Комисије из става 1. овог члана су стручна радна тела савезне организације надлежне за послове стандардизације чије чланове именује функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације из реда стручњака које предлажу заинтересована предузећа и друга правна лица, заједнице и органи, односно из реда истакнутих стручњака из одговарајуће области, односно гране производње и услужних делатности.

Комисије за стандарде утврђују нацрте југословенских стандарда, разматрају мишљења, примедбе и предлоге у вези с тим нацртима и утврђују предлоге југословенских стандарда.

Координационе комисије старају се о стручном усклађивању планирања и рада комисије за стандарде и усклађивању рада тих комисија са радом радних тела стручних међународних организација за стандардизацију и дају мишљење у вези с усклађивањем југословенских стандарда с међународним стандардима.

Комисије из става 1. овог члана могу функционеру који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације давати стручна мишљења и предлоге ради унапређивања стандардизације, укључујући и предлоге техничких препорука предвиђених овим законом.

Комисије из става 1. овог члана састоје се, по правилу, од по 15 чланова.

Седнице комисија из става 1. овог члана су јавне.

Члан 27.

Нацрт југословенског стандарда разматра се на начин који свим заинтересованим субјектима омогућава да о њему дају своје мишљење, примедбе и предлоге.

Рок за разматрање нацрта југословенског стандарда и за давање мишљења, примедба и предлога је месец дана од дана објављивања информације о давању нацрта југословенског стандарда на дискусију, ако није одређен дужи рок.

Члан 28.

Прописи о југословенским стандардима објављују се у „Службеном листу СФРЈ”, а југословенски стандарди у посебном издању савезне организације надлежне за послове стандардизације.

Измене, допуне и исправке југословенских стандарда објављују се као додатак уз посебно издање југословенских стандарда.

Цену посебног издања из ст. 1. и 2. овог члана одређује функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације, у споразуму са функционером који руководи савезним органом управе надлежним за послове финансија.

Забрањено је прештампавање југословенских стандарда и прописа који се објављују у посебном издању савезне организације надлежне за послове стандардизације.

Члан 29.

Упутствима функционера који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације уређују се: начин рада радних тела савезне организације надлежне за послове стандардизације; начин означавања југословенских стандарда и њихове усаглашености са међународним стандардима; начин рада при изради нацрта и предлога југословенских стандарда и прописа предвиђених овим законом; начин рада при спровођењу система атестирања, односно техничког надзора; начин рада при програмирању, планирању и аутоматској обради података у области стандардизације; начин рада при обављању других послова и задатака из делокруга савезне организације надлежне за послове стандардизације.

2. Интерни и грански стандарди

Члан 30.

Предузећа и друга правна лица и заједнице предузећа и других правних лица могу доносити интерне и гранске стандарде:

1) за производе, радове и услуге за које нису донесени југословенски стандарди чија је примена обавезна, односно прописи предвиђени овим законом;

2) за елементе који нису утврђени југословенским стандардом чија је примена обавезна.

Интерним, односно гранским стандардом могу се утврдити захтеви строжи од захтева који су утврђени југословенским стандардом чија је примена обавезна или прописом донесеним на основу овог закона, да би се постигао виши ниво квалитета производа од прописаног.

Ради типизације, интерним, односно гранским стандардом може се утврдити ужи избор делова и склопова производа утврђених југословенским стандардом чија је примена обавезна, или прописом донесеним на основу овог закона.

Производи произведени по интерном, односно гранском стандарду морају бити означени ознаком одговарајућег стандарда и морају испуњавати услове и захтеве који су утврђени тим стандардом.

Интерни и грански стандарди не смеју се доносити и примењивати ради стварања препрека у промету робе и услуга.

Члан 31.

Предузећа и друга правна лица удружена у заједнице на основу савезног закона ради обезбеђивања и остваривања несметаног функционисања одређених делатности као технолошки јединствених система од интереса за целу земљу и предузећа и друга правна лица удружени у друге облике повезивања и сарадње организоване на нивоу земље утврђују своје програме стандардизације и доносе и примењују гранске стандарде, којима:

1) дефинишу типове објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада које користе у обављању своје делатности;

2) уређују начин организовања и вршења сталне и привремене контроле, односно прегледа својих капацитета и одржавање тих капацитета;

3) одређују једнообразне радне поступке у обављању своје делатности и утврђују обрасце којима ће се служити у обављању тих делатности;

4) одређују техничке услове, захтеве и поступке при употреби и одржавању објеката, уређаја, постројења, оп-

реме и других средстава рада којима се служе у обављању своје делатности, односно који служе коришћењу њихових услуга, с гледишта своје делатности, специфичних захтева за обављање те делатности и захтева за заштиту животне средине.

У складу с актима којима, ради остваривања технолошког јединства, одређују типове објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада, које заједнице из става 1. овог члана користе у обављању своје делатности, те заједнице могу утврђивати подобност одређених производа за опремање својих капацитета и о томе издавати одговарајућу потврду.

Заједнице из става 1. овог члана остварују сарадњу са међународним стручним организацијама за стандардизацију у складу с одредбама овог закона, а са другим међународним организацијама – у складу са савезним законом.

Члан 32.

Ради несметаног функционисања јединственог система информисања о стандардизацији у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и извршавања међународних обавеза Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у погледу информисања у области стандардизације, организације и заједнице из члана 31. овог закона дужне су да савезној организацији надлежној за послове стандардизације уредно и благовремено достављају податке о својим програмима стандардизације и о њиховом извршавању.

III. ПРОПИСИ О ТЕХНИЧКОЈ И КОНСТРУКЦИОНОЈ СИГУРНОСТИ И О КВАЛИТЕТУ ПРОИЗВОДА, РОБЕ И УСЛУГА

1. Прописи о техничким нормативима

Члан 33.

Прописима о техничким нормативима одређују се технички нормативи, укључујући норме квалитета материјала, конструкције и израде производа и норме квалитета робе и услуга, као и поступака обезбеђења квалитета производа, робе и услуга од којих зависи техничка и конструкциона сигурност, и то:

- 1) за израду техничке документације;
- 2) за изградњу објеката, производњу производа и извођење радова, односно вршење услуга;
- 3) за пуштање у рад, пробни рад, редовни погон, односно коришћење, одржавање, поправке, преправке или промену намене, прекида и престанак рада или коришћења одређених објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада;
- 4) за руковање, пренос, превоз, односно транспорт одређених производа, складиштења и чување производа, као и за трајно одлагање и складиштење потенцијално опасних материјала.

Прописима из става 1. овог члана може се одредити:

- 1) да се одређени објекти, постројења, уређаји, опрема и друга средства рада могу изградити, односно производити и користити само на основу техничке документације за коју је утврђено да задовољава прописане услове (одобрена техничка документација);

- 2) да одређени објекти, постројења, уређаји, опрема или друга средства рада морају бити у току изградње, односно производње, промета и коришћења снабдени одређеним исправима;

- 3) да типови одређених објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада морају бити претходно испитани и одобрени за употребу;

- 4) садржај и начин вођења, допуњавања и чувања техничке документације за објекте, постројења, уређаје, опрему и друга средства рада која су у употреби;

- 5) да одређени објекти, постројења, уређаји, опрема и друга средства рада при предаји кориснику морају бити снабдени прописаном техничком документацијом, упутствима и гаранцијама и да за њих у технолошком веку њиховог коришћења морају бити обезбеђени резервни делови, алат, прибор, стручно одржавање и поправке.

2. Прописи о квалитету производа, робе и услуга

Члан 34.

Прописима о квалитету производа, робе и услуга одређују се норме квалитета, поступци и методе обезбеђења, испитивања и контроле квалитета, као и услови и захтеви за постизање и очување прописаног нивоа квалитета појединих производа, робе и услуга.

Прописима из става 1. овог члана може се одредити и начин декларисања, означавања, односно обележавања производа, робе и услуга, поступак са производима чији је рок употребе истекао, као и услови и захтеви у погледу намене, трајности, функционалности и безбедности при употреби производа.

Прописима из ст. 1. и 2. овог члана, којима се уређује квалитет семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља, ближе се уређују и услови које морају испуњавати лабораторије, испитне станице и друге стручне институције које издају сертификате о квалитету семена и садног материјала, а нарочито у погледу опреме, кадрова, организације рада, документације и евиденције.

Прописи о квалитету семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља не примењују се на семе и садни материјал који је намењен за потребе научноистраживачких експеримената, оплемењивање биљака и банке биљних гена.

Члан 35.

Ако за одређене производе, робу и услуге нису донесени стандарди чија је примена обавезна или прописи о квалитету, прописом о обавезној произвођачкој спецификацији могу се одредити:

- 1) производи за које је доношење произвођачке спецификације обавезно;
- 2) елементи и подаци које та спецификација мора садржавати;

- 3) начин вођења евиденције о донесеним произвођачким спецификацијама у предузећу и другом правном лицу.

Произвођачка спецификација из става 1. овог члана је саставни део производне документације предузећа и другог правног лица, које је дужно да ту спецификацију донесе пре почетка производње производа на који се та спецификација односи, односно пре почетка извођења радова или вршења услуга према таквој спецификацији.

На захтев надлежног органа инспекције, организација удруженог рада дужна је да том органу стави на увид произвођачку спецификацију из става 1. овог члана.

IV. ОДСТУПАЊЕ ОД ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА И НОРМИ КВАЛИТЕТА

Члан 36.

Предузеће и друго правно лице може, у производњи производа за извоз, као и при извођењу радова и вршењу услуга за страног наручиоца, одступити од југословенских стандарда чија је примена обавезна и од прописаних норми квалитета, у складу са уговором са страним купцем, односно наручиоцем.

Предузеће и друго правно лице може у производњи производа и промету робе, осим у производњи семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља, при извођењу радова и вршењу услуга одступити од југословенског стандарда чија је примена обавезна и прописаних норми квалитета производа и услуга по претходно прибављеном одобрењу савезне организације надлежне за послове стандардизације.

Члан 37.

Одобрење за одступање од југословенских стандарда и норми квалитета у смислу члана 36. став 2. овог закона даје се на образложени захтев произвођача, извођача радова, односно вршиоца услуга, за одређену количину производа, за одређени период производње или за извођење одређених радова.

Ако су у питању производи или радови на објектима,

постројењима, уређајима, опреми или другим средствима рада од посебног интереса за народну одбрану, савезна организација надлежна за послове стандардизације дужна је да у вези са захтевом из става 1. овог члана прибави мишљење Савезног секретаријата за народну одбрану.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације неће издати одобрење за одступање од југословенских стандарда и норми квалитета ако се таквим одступањем угрожава живот и здравље људи, животна средина или интереси народне одбране и безбедности земље.

На производима који одступају од југословенских стандарда и норми квалитета мора бити означен број и датум одобрења на основу кога је одступљено од тих стандарда и норми квалитета.

Члан 38.

Од југословенских стандарда чија је примена обавезна и од прописаних норми квалитета може се одступити у производњи или увозу производа, при извођењу радова и вршењу услуга за потребе оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, односно за потребе органа и служби унутрашњих послова, под условима и на начин који одреди савезни секретар за народну одбрану, односно функционер који руководи савезним органом управе надлежним за унутрашње послове.

V. МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА И ТЕХНИЧКЕ И КОНСТРУКЦИОНЕ СИГУРНОСТИ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

1. Аtestирање

Члан 39.

Под аtestирањем производа, у смислу овог закона, подразумева се:

1) поступак потврђивања саобразности производа одређеним стандардима, прописима или техничким спецификацијама, аtestом о саобразности и знаком саобразности;

2) поступак потврђивања саобразности производа захтевима који произлазе из међународних уговора који обавезују Социјалистичку Федеративну Републику Југославију, исправама и знацима предвиђеним тим међународним уговорима.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, произвођач може да изда декларацију о саобразности производа који нису обухваћени системом аtestирања одређеним југословенским стандардима, техничким спецификацијама и прописима донесеним на основу овог закона ако обезбеди доказ да спроводи мере за обезбеђење квалитета које се према југословенским стандардима односе на тај производ.

Члан 40.

Аtest о саобразности је исправа којом се, на основу извештаја о испитивању производа, потврђује да је производ, на прописани начин испитан и да испуњава захтеве одређене одговарајућим стандардима, прописима или техничким спецификацијама, односно међународним уговором који обавезује Социјалистичку Федеративну Републику Југославију.

Аtest о саобразности издаје савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти.

Извештај о испитивању производа је саставни део аtestа о саобразности. Аtest о саобразности и извештај о испитивању производа издају се на обрасцима које издаје савезна организација надлежна за послове стандардизације.

Аtestирани производи означавају се знацима саобразности (аtestни знак, хомологациона ознака, еколошки знак, знак безбедности, енергетски знак, знак о електромагнетској компатибилности и др.), којима се на производу означава да је производ на прописани начин испитан и да испуњава захтеве одређене одговарајућим стандардима, прописима или техничким спецификацијама, односно

међународним уговорима који обавезују Социјалистичку Федеративну Републику Југославију.

Изглед и употребу знака саобразности уређује прописом функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације.

Одобрење за коришћење знака саобразности издаје савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти.

Члан 41.

Аtestирање производа врши се под условима и на начин прописаним овим законом, југословенским стандардима или техничким спецификацијама и упутствима функционера који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације, или правилима међународних система аtestирања и стандардима који се примењују у тим системима, или међународним уговором који обавезује Социјалистичку Федеративну Републику Југославију и актима за његово спровођење или прописима о обавезном аtestирању одређених производа, односно група производа.

Члан 42.

Обавезном аtestирању подлежу производи, односно групе производа за које је аtestирање одређено међународним уговорима који обавезују Социјалистичку Федеративну Републику Југославију.

Обавезном аtestирању подлежу и производи, односно групе производа за које је то одређено прописима донесеним на основу овог закона.

Обавезно аtestирање производа може се прописати ради:

- 1) заштите животне средине;
- 2) заштите живота и здравља људи, односно безбедности при употреби производа;
- 3) отклањања техничких препрека у међународном промету робе и услуга;
- 4) заштите потрошача;
- 5) народне одбране, цивилне заштите и безбедности земље.

Члан 43.

Југословенским стандардима за системе аtestирања који се односе на одређене производе (шеме аtestирања) утврђују се нарочито:

- 1) производи, односно групе производа који се аtestирају и њихова својства и карактеристике за које се у оквиру одговарајуће шеме аtestирања испитује и потврђује саобразност;
- 2) типови аtestирања који се примењују у систему;
- 3) методе испитивања;
- 4) услови које треба да испуњавају организације које врше испитивање производа у оквиру шеме аtestирања, а нарочито у погледу кадрова и њихове стручне оспособљености и техничке опремљености;
- 5) означавање аtestираних производа.

Члан 44.

Прописом о обавезном аtestирању одређују се производи који подлеже обавезном аtestирању, југословенски стандарди који се примењују при аtestирању тих производа, као и специфични услови за обавезно аtestирање одређених производа.

Члан 45.

Аtestирање домаћих производа врши се на захтев произвођача, а производа из увоза – на захтев увозника, односно заступника стране фирме или страног произвођача.

Произвођач, увозник, односно заступник стране фирме дужан је да прибави аtest о саобразности за производе који подлеже обавезном аtestирању према одредбама овог закона.

Члан 46.

На производима за које је издат атест о саобразности не смеју се вршити никакве измене материјала и конструкције или друге измене које могу утицати на промену својства, карактеристика или квалитета производа.

За производ на коме су после издавања атеста о саобразности извршене измене у смислу става 1. овог члана не може се користити тај атест о саобразности нити се производ може означавати знаком саобразности.

Члан 47.

Нико не може да атестира производе које сам производи или увози.

Члан 48.

Атестирање производа, у смислу овог закона, врши савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације може за атестирање производа овласти организацију:

1) која има својство правног лица;

2) која испуњава прописане услове у погледу кадрова и њихове стручне осposобности и техничке опремљености према југословенским стандардима.

Решење којим се одређена организација овлашћује у смислу става 2. овог члана доноси функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације.

На основу решења из става 3. овог члана, организација стиче назив „овлашћена организација за атестирање производа”.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације може за испитивање одређених производа или за одређене врсте испитивања производа за које сама издаје атест о саобразности и за обављање техничких и административних послова у вези с тим испитивањима овласти лабораторије, испитне станице и друге стручне институције које немају својство правног лица ако испуњавају остале услове из члана 56. овог закона.

Ако атестирање производа врши савезна организација надлежна за послове стандардизације, испитивања у оквиру поступка атестирања могу се извршити код произвођача, при чему надзор над тим испитивањима врши овлашћени стручни радник или стручна комисија савезне организације надлежне за послове стандардизације.

Члан 49.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације врши надзор над овлашћеним организацијама из члана 48. овог закона у погледу трајног испуњавања прописаних услова за обављање послова за које су те организације овлашћене и даје им упутства за обављање тих послова.

Овлашћена организација за атестирање производа дужна је да обезбеди тајност података о атестираним, односно испитаним производима.

Члан 50.

Овлашћена организација из члана 48. овог закона дужна је да савезној организацији надлежној за послове стандардизације омогући несметано вршење надзора из члана 49. овог закона.

Ако савезна организација надлежна за послове стандардизације у вршењу надзора из члана 49. овог закона утврди да овлашћена организација не испуњава неке од прописаних услова за обављање послова за које је овлашћена, решењем ће утврдити недостатке и одредити рок у коме се ти недостаци морају отклонити, односно прописани услови испунити.

Ако овлашћена организација у одређеном року не поступи по решењу из става 2. овог члана или ако савезна организација надлежна за послове стандардизације у вршењу надзора из члана 49. овог закона утврди да овлашћена организација не обавља послове за које је овлашћена у складу са одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона или упутствима савезне организације надлежне за послове стандардизације, решењем ће одузети тој организацији дато овлашћење.

Члан 51.

Произвођач, односно организација која ставља у промет атестиране производе дужна је да савезној организацији надлежној за послове стандардизације, односно овлашћеној организацији омогући несметани надзор и контролу саобразности производа који подлеже атестирању.

Ако се надзором и контролом саобразности утврди да производ није саобразан атестираном типу, односно узорку, савезна организација надлежна за послове стандардизације, односно овлашћена организација, решењем о повлачењу атеста, утврђује у чему и у којој мери производ није саобразан атестираном типу, односно узорку и рок у коме се ти недостаци морају отклонити.

Ако произвођач, односно организација која ставља у промет атестиране производе из става 1. овог члана не поступи по решењу из става 2. овог члана, савезна организација надлежна за послове стандардизације, односно овлашћена организација решењем ће поништити атест о саобразности тог производа.

Члан 52.

Списак овлашћених организација за обавезно атестирање производа и организација којима је одузето овлашћење објављује се у „Службеном листу СФРЈ”.

Извод из решења, односно потврда, са њиховим битним елементима из члана 48. став 3, члана 50. став 3, члана 51. ст. 2. и 3, члана 54. ст. 4. и 8, члана 55. ст. 1. и 5, члана 56. ст. 3. и 6. и члана 57. ст. 4. и 7. овог закона објављују се у информативним гласилима савезне организације надлежне за послове стандардизације.

Члан 53.

Забрањено је коришћење атеста о саобразности и означавање производа знацима саобразности супротно одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона.

Члан 54.

Под оцењивањем и признавањем система квалитета произвођача, односно испоручиоца, у смислу овог закона, подразумева се поступак утврђивања саобразности система квалитета произвођача, односно испоручиоца са југословенским стандардима за обезбеђење квалитета.

Оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца на захтев произвођача, односно испоручиоца, врши савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације може за оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца овласти организацију:

1) која има својство правног лица;

2) која испуњава услове утврђене југословенским стандардима.

Решење којим се одређена организација овлашћује у смислу става 3. овог члана доноси функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације.

На основу решења из става 4. овог члана, организација стиче назив „овлашћена организација за оцењивање и признавање система квалитета”.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације врши надзор над овлашћеним организацијама за оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца у погледу трајног испуњавања прописаних услова за обављање послова за које су те организације овлашћене, даје им упутства за обављање тих послова и води евиденцију тих организација.

На надзор над овлашћеним организацијама за оцењивање и признавање система квалитета, предузимање

мера за отклањање недостатака и одузимање овлашћења из става 4. овог члана сходно се примењују одредбе члана 50. овог закона.

Ако је овлашћеној организацији за оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца решењем одузето овлашћење за обављање тих послова, тим решењем ће се наредити и брисање те организације из евиденције о овлашћеним организацијама за оцењивање и признавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца.

Овлашћена организација за оцењивање и признавање система квалитета дужна је да обезбеди тајност података о оцењеним и признатим системима квалитета произвођача, односно испоручиоца.

Члан 55.

Произвођачу, односно испоручиоцу за кога утврди да испуњава прописане захтеве за систем квалитета, савезна организација надлежна за послове стандардизације издаје потврду о признавању система квалитета.

На основу потврде из става 1. овог члана произвођач, односно испоручилац стиче право на назив „признати произвођач“, односно „признати испоручилац“.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти врши надзор над признатим произвођачима, односно признатим испоручиоцима у погледу трајног испуњавања захтева за систем квалитета и води евиденцију о признатим произвођачима, односно признатим испоручиоцима.

Ако савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти, у вршењу надзора из става 3. овог члана, утврди да признати произвођач, односно признати испоручилац не испуњава прописане захтеве, функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације донеће решење којим ће утврдити недостатке у систему квалитета тог признатог произвођача, односно признатог испоручиоца и одредити рок у коме се ти недостаци морају отклонити.

Ако признати произвођач, односно признати испоручилац, у року одређеном решењем из става 4. овог члана, не отклони недостатке утврђене тим решењем, функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације донеће решење којим ће поништити потврду из става 1. овог члана и наредити брисање тог признатог произвођача, односно признатог испоручиоца из евиденције о признатим произвођачима, односно признатим испоручиоцима.

Члан 56.

Под оцењивањем способности лабораторија, испитних станица и других стручних институција (у даљем тексту: лабораторија), у смислу овог закона, подразумева се поступак утврђивања способности лабораторија да испитивање производа врше под условима и на начин утврђеним југословенским стандардима којима се утврђују критеријуми за рад лабораторија и југословенским стандардима за методе испитивања производа, односно правилима међународних система и стандардима који се примењују у тим системима.

Способност лабораторије, у смислу става 1. овог члана, оцењује савезна организација надлежна за послове стандардизације.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације издаје потврду о способности за поуздано испитивање производа лабораторији за коју утврди да испуњава прописане услове.

На основу потврде из става 3. овог члана лабораторија стиче право на назив „акредитована лабораторија“.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације врши надзор над акредитованим лабораторијама у погледу трајног испуњавања услова за вршење испитивања у складу са југословенским стандардима и правилима међународних система и стандардима који се примењују у тим системима и води евиденцију акредитованих лабораторија.

На надзор над акредитованим лабораторијама, предузимање мера за отклањање недостатака утврђених при вршењу надзора, поништавање потврде из става 3. овог члана и брисање из евиденције акредитованих лабораторија сходно се примењују одредбе члана 55. ст. 4. и 5. овог закона.

Акредитована лабораторија дужна је да обезбеди тајност података о испитаним производима.

Члан 57

Под оспособљавањем кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца, у смислу овог закона, подразумева се поступак оспособљавања кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца под условима и на начин утврђеним југословенским стандардима за обезбеђење квалитета.

Оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца врши савезна организација надлежна за послове стандардизације или организација коју она овласти.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације може за оспособљавање кадрова овластити организацију:

- 1) која има својство правног лица;
- 2) која испуњава услове утврђене југословенским стандардима.

Решење којим се одређена организација овлашћује у смислу става 3. овог члана доноси функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације.

На основу решења из става 4. овог члана, организација стиче назив „овлашћена организација за оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета“.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације врши надзор над овлашћеним организацијама за оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца у погледу трајног испуњавања услова за оспособљавање кадрова у складу са југословенским стандардима, даје им упутства за обављање тих послова и води евиденцију тих организација.

На надзор над овлашћеним организацијама за оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета произвођача, односно испоручиоца, предузимање мера за отклањање недостатка, одузимање овлашћења из става 4. овог члана и брисање из евиденције тих организација сходно се примењују одредбе члана 54. овог закона.

Овлашћена организација за оспособљавање кадрова за оцењивање и проверавање система квалитета дужна је да обезбеди тајност података добијених у току поступка оспособљавања кадрова.

Члан 58.

Решење о овлашћењу организација из чл. 48, 54. и 57, односно потврде из чл. 55. и 56. важе најдуже три године.

Члан 59.

Трошкове поступка из чл. 45, 48, 49, 50, 54, 55, 56. и 57. овог закона сноси подносиоци захтева.

Под трошковима из става 1. овог члана подразумевају се савезне административне таксе, трошкови испитивања производа и обављања радњи у поступку, као и трошкови за потребан број узорака.

Под радњама у поступку, у смислу става 2. овог члана, подразумева се:

- 1) обрада захтева за атестирање производа (члан 45), захтева за добијање овлашћења (чл. 48, 54. и 57), односно потврда (чл. 55. и 56);
- 2) провера података наведених у захтевима из тачке 1. овог члана код подносиоца захтева;
- 3) надзор над радом овлашћених организација (чл. 50, 54. и 57), признатих произвођача (члан 55), односно акредитованих лабораторија (члан 56).

Трошкови испитивања производа и обављања радњи у поступку накнађују се према тарифи коју утврђује функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације у споразуму са функционером који руководи савезним органом управе надлежним за послове финансија.

2. Признавање исправа о саобразности и квалитету производа издатих у иностранству

Члан 60.

Атест о саобразности, извештај о испитивању производа, саопштење о хомологацији и друге одговарајуће исправе о саобразности и квалитету производа издате у иностранству признају се у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији у следећим случајевима и под следећим условима:

1) ако је међународним уговором који обавезује Социјалистичку Федеративну Републику Југославију предвиђена обавеза земаља уговорница, под условима из тог уговора;

2) ако су те исправе издате у оквиру међународних система атестирања, признавања резултата испитивања или других међународних система обезбеђења квалитета у складу са правилима тих међународних система, под условом да је савезна организација надлежна за послове стандардизације чланица тих система;

3) ако се узајамно признавање атеста о саобразности или докумената о испитивању производа спроводи на основу међународних уговора које закључује Социјалистичка Федеративна Република Југославија са другим државама.

Признавање исправа из става 1. овог члана врши савезна организација надлежна за послове стандардизације.

Признавање исправа из става 1. овог члана не искључује контролу саобразности и испитивање производа у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.

3. Технички надзор

Члан 61.

Технички надзор над постројењима, уређајима, опремом и другим средствима за рад у објектима и просторима угроженим експлозивним и запаљивим смешама гасова, паре и прашине или штетним зрачењима и другим сличним опасностима, као и уграђеним инсталацијама за та постројења, уређаје, опрему и друга средства рада (у даљем тексту: специфична опрема) обухвата:

1) одобравање техничке документације на основу које се производи специфична опрема и материјал, делови и склопови за њену израду, односно на основу које се изводе уграђене инсталације;

2) одобравање израде специфичне опреме на основу испитивања типа;

3) надзор над производњом специфичне опреме и материјала, делова и склопова за њену израду;

4) надзор над испитивањем специфичне опреме и материјала, делова и склопова за ту опрему;

5) надзор над извођењем радова на постављању инсталација и уградњом, односно монтажом специфичне опреме на месту коришћења;

6) преглед постојеће специфичне опреме у употреби код корисника;

7) надзор над одржавањем специфичне опреме у употреби;

8) надзор над извођењем поправки, преправки и над обнављањем специфичне опреме.

Члан 62.

Специфична опрема у употреби код корисника подлеже основном, редовном, контролном и ванредном прегледу.

Основни преглед се врши ако тип специфичне опреме није био атестиран, односно испитан и одобрен за употребу; ако није вршен технички надзор; ако се мења намена или се проширују капацитети угрожених објеката или простора или ако се врше веће поправки и прилагођавања спе-

цифичне опреме којима се мењају конструкционе особине, својства и карактеристике те опреме.

Редовним прегледом се утврђује да ли стање специфичне опреме одговара условима и захтевима одређеним прописима донесеним на основу овог закона са гледишта техничке и конструкционе сигурности и обезбеђења квалитета.

Контролним прегледом се проверава правилно одржавање специфичне опреме у исправном стању за безбедан рад у редовним и ванредним условима њеног коришћења.

Ванредни преглед се врши: после претрпљене хаварије; на захтев надлежног органа инспекције; после већих поправки и преправки за које се не захтева основни преглед и на захтев корисника специфичне опреме.

Члан 63.

Технички надзор обавља савезна организација надлежна за послове стандардизације или стручна институција коју она овласти.

На овлашћивање, права и обавезе, рад и надзор над радом овлашћене стручне институције сходно се примењују одредбе чл. 48. до 50. и члана 52. овог закона.

Трошкове рада стручњака који врше технички надзор сноси произвођач, увозник, инвеститор, односно корисник опреме.

Члан 64.

У вршењу техничког надзора савезна организација надлежна за послове стандардизације, односно овлашћена стручна институција има право и дужност:

1) да захтева измене у техничкој документацији ради усаглашавања те документације са прописима донесеним на основу овог закона са гледишта техничке и конструкционе сигурности и обезбеђења квалитета;

2) да захтева допуну непотпуне техничке документације;

3) да врши надзор из члана 61. овог закона и прегледе из члана 62. овог закона;

4) да произвођача, извођача радова, вршиоца услуга и корисника специфичне опреме упозорава на недостатке које запази при вршењу техничког надзора и издаје стручна упутства за отклањање тих недостатака, полазећи од захтева техничке и конструкционе сигурности и обезбеђења квалитета;

5) да према конкретним условима коришћења специфичне опреме у одређеном објекту, односно простору издаје стручна упутства за режим употребе, начин одржавања и вршења техничке контроле те опреме;

6) да сарађује с надлежним органима техничких и других инспекција у вези са вршењем техничког надзора.

Члан 65.

Произвођач специфичне опреме, извођач радова, вршилац услуга, организација која врши испитивање, увозник или инвеститор дужни су да поднесу пријаву о производњи специфичне опреме, извођењу радова, односно пружању услуга у вези са специфичном опремом, испитивању специфичне опреме, односно о увозу специфичне опреме за коју је прописом донесеним на основу овог закона прописан технички надзор.

Подносилац пријаве из става 1. овог члана, а корисник специфичне опреме ако се технички надзор врши по захтеву надлежног органа инспекције, дужан је да овлашћеном раднику савезне организације надлежне за послове стандардизације, односно овлашћене стручне институције омогући несметано вршење техничког надзора.

Члан 66.

Прописима о техничком надзору одређује се нарочито: специфична опрема над којом се врши технички надзор; поступак и начин вршења техничког надзора, односно појединих послова техничког надзора; обим техничког надзора, зависно од врсте специфичне опреме и услова под којима се она користи; рокови у којима се врше поје-

дини послови техничког надзора; сачињавање и достављање записника о извршеном техничком надзору и подаци које записник мора садржавати.

Прописима из става 1. овог члана може се одредити и начин вођења евиденције и обављање стручних и техничких послова у вези с вршењем техничког надзора.

4. Упоредна испитивања

Члан 67.

Упоредна испитивања производа и услуга исте врсте и намене, ради оцењивања квалитета и саопштавања јавности резултата испитивања или ради јавног награђивања произвођача, односно производа који је на основу таквог испитивања оцењен као најквалитетнији, врше се на иницијативу предузећа и других правних лица, друштвених организација, организација потрошача или других самоуправних организација и заједница, под условима и на начин који су југословенским стандардима или прописима донесеним на основу овог закона одређени за испитивање одговарајућих производа.

Упоредна испитивања пољопривредних и прехранбених производа, као и индустријских производа опште употребе врше се под условима и на начин који су за испитивање тих производа одређени југословенским стандардима, прописима донесеним на основу овог закона и прописима о здравственој исправности тих производа.

5. Техничко упутство, упутство за употребу, сервис и резервни делови

Члан 68.

Технички сложени производи морају бити снабдевени техничким упутством, а производи чија одређена својства могу при употреби изазвати опасност за корисника, друга лица или животну средину морају бити снабдевени упутством за употребу.

Упутством из става 1. овог члана морају бити снабдевени и други производи за које је то одређено прописом донесеним на основу овог закона.

Зависно од врсте и намене производа, техничко упутство, односно упутство за употребу садржи: техничке и друге податке значајне за исправно монтаже, прикључивање, пуштање у рад, употребу и одржавање производа; упутства за отклањање сметњи и кварова; цртеже и шеме; упозорења на опасности при употреби производа и начин отклањања тих опасности; упозорења на опасна својства производа (запаљивост, експлозивност, корозивност, отровни састојци и др.) и упутства за безбедну употребу и чување производа; упутства за одржавање производа и податке значајне за набавку резервних делова.

Техничко упутство, односно упутство за употребу мора бити састављено тако да је лако разумљиво кориснику.

Прописом донесеним на основу овог закона може се, за одређене производе, одредити ближи садржај техничког упутства, односно упутства за употребу.

Члан 69.

За технички сложене производе, произвођач, увозник, односно заступник стране фирме, при продаји робе са констигнационог складишта, дужан је да утврди и у техничком упутству или декларацији наведе рок обезбеђеног сервисирања и снабдевања тржишта резервним деловима, прибором и другим производима без којих се тај производ не може користити према својој намени.

Ако прописом донесеним на основу овог закона није друкчије одређено, рок из става 1. овог члана не може да буде краћи од три године за апарате за домаћинство, односно пет година за друге технички сложене производе.

Ако произвођач, увозник или заступник стране фирме нема сопствени сервис у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, дужан је да технички сложене производе снабде и списком предузећа и других правних лица која је овластио за вршење тих услуга у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији (у даљем тексту: овлашћени сервисери).

Произвођач, увозник, односно заступник стране фирме дужан је да своје сервисе, односно овлашћене сервисере и тржиште редовно снабдева потребном врстом и количином резервних делова, прибора и других производа без којих се технички сложени производ не може користити према својој намени.

Прописом донесеним на основу овог закона могу се за одређене производе одредити рокови обезбеђеног сервисирања и снабдевања резервним деловима, прибором и другим производима без којих се они не могу користити према својој намени, рокови у којима се сервис, односно овлашћени сервисер мора одазвати захтеву корисника производа за услуге одржавања, односно поправке производа и рокови у којима се те услуге морају извршити.

6. Гарантни лист

Члан 70.

Производи одређени прописом донесеним на основу овог закона морају бити снабдевени гарантним листом, који мора да садржава следеће елементе и податке:

- 1) фирму, односно назив и седиште даваоца гаранције;
- 2) податке о производу којима се идентификује производ;
- 3) изјаву о гаранцији и условима гаранције;
- 4) трајање гарантног рока;
- 5) фирму, односно назив и седиште предузећа и другог правног лица која су производ продала на мало, датум продаје, печат и потпис овлашћеног радника, а ако су у питању постројења, уређаји, опрема и друга средства рада – фирму, односно назив и седиште испоручиоца, датум пуштања у погон или предаје производа кориснику на употребу и потпис овлашћеног радника.

Прописом из става 1. овог члана одређују се производи за које произвођач, увозник, односно заступник стране фирме мора издати гаранцију за квалитет, односно за исправно функционисање производа, обезбедити сервис за одржавање и поправке и снабдевање резервним деловима у гарантном року, најмање трајање гарантног рока и рок у коме је давалац гаранције дужан да поступи по захтеву корисника гаранције и отклони кварове и недостатке производа, или да неисправан производ замени истим таквим новим и исправним производом.

Трошкови материјала, резервних делова, рада, преноса и превоза производа који настају при отклањању кварова, односно замени производа новим производом по основу гаранције падају на терет даваоца гаранције.

Члан 71.

Прописима о југословенским стандардима, техничким нормативима, односно нормама квалитета или другим прописом донесеним на основу овог закона одређују се производи који се могу стављати у промет само ако су снабдевени одређеним исправама, које нису наведене у члану 70. овог закона, односно услуге за које се мора прибавити исправа којом се потврђује да испуњавају прописане услове.

7. Сертификат о квалитету семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља

Члан 72.

Семе и садни материјал пољопривредног и шумског биља који се извозе морају бити снабдевени сертификатом о квалитету који издаје предузеће, односно друго правно лице које одреди функционер који руководи савезним органом управе надлежним за послове пољопривреде.

Семе и садни материјал пољопривредног и шумског биља који се увозе морају бити снабдевени сертификатом о квалитету који издаје надлежни орган земље извознице.

8. Декларисање, означавање, обележавање и паковање производа

Члан 73.

Под декларисањем производа, у смислу овог закона,

подразумева се навођење података којима се идентификују производи, њихова усаглашеност са стандардима и прописима, карактеристике и произвођач, односно предузеће и друго правно лице које производ ставља у промет на тржишту, и то: на амбалажу, на оригиналном паковању, на производу, на налепници и на привесници, на производу или уз производ.

Под означавањем, односно обележавањем производа, у смислу овог закона, подразумевају се наношење на производе, амбалажу, паковање, налепнице, привеснице или наношење на други одговарајући начин знакова саобразности или других знакова и ознака одређених овим законом или прописима донесеним на основу овог закона, ознака одређених техничких карактеристика и других карактеристика производа, обележја и симбола за опасност, упозорења, ознака и симбола за начин руковања пошиљкама при транспорту, преносу или превозу и руковања производима при складиштењу и чувању, као и снабдевање производа таблицама са саопштењима о карактеристикама, опасностима, упозорењима на опасност и поступку у случају незгоде.

Члан 74.

Прописом о декларисању, означавању, односно обележавању производа или другим прописом донесеним на основу овог закона могу се, за одређене производе, одредити начин декларисања и елементи декларације, односно начин означавања или обележавања, као и технички услови и захтеви у погледу наношења тих ознака или обележја на производе, амбалажу, паковање и др. и начин њиховог наношења.

Члан 75.

Прописом о паковању производа или другим прописом донесеним на основу овог закона одређују се производи који морају бити на одређен начин упаковани, услови и захтеви у погледу начина паковања, количина производа у појединачном или збирном паковању, материјала за паковање и њихових карактеристика, облика и мера, као и услови и захтеви за типизацију средстава за паковање, амбалажу и за оригинална паковања.

Производи у оригиналном паковању, у смислу овог закона, јесу производи који су пре стављања у промет на тржишту упаковани на начин који осигурава да се садржај паковања не може изменити, утрошити, односно употребити без отварања или оштећивања паковања, а у циљу да се тако упакован производ понуди непосредном потрошачу, односно кориснику.

VI. СТАНДАРДИЗАЦИЈА У ОРУЖАНИМ СНАГАМА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, ЗА ПОТРЕБЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ И ЗА ПОТРЕБЕ ОРГАНА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Члан 76.

За специфичне потребе оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије посебним прописима уређују се:

- 1) делатност стандардизације и поступак при доношењу и објављивању стандарда народне одбране и других аката стандардизације у оружаним снагама за средства наоружања и војне опреме, као и за материјал, објекте, постројења, опрему, апарате и друга средства искључиво за потребе оружаних снага;
- 2) атестирање производа који служе искључиво за потребе оружаних снага;
- 3) вршење техничког надзора у погледу специфичне опреме у угроженим објектима и просторима за производњу средстава наоружања и војне опреме и другим објектима и просторима искључиво за потребе оружаних снага. Стандарди народне одбране обавезно се примењују.

Члан 77.

За специфичне потребе цивилне заштите и система осматрања и обавештавања посебним прописима уређују се:

- 1) стандарди, технички нормативи и норме квалитета за материјал, објекте, постројења, уређаје, опрему и друга средства цивилне заштите и средства осматрања и обавештавања;
- 2) атестирање производа за потребе цивилне заштите и средства осматрања и обавештавања.

Члан 78.

За специфичне потребе органа и служби унутрашњих послова, посебним прописима уређују се стандарди, технички нормативи, норме квалитета и атестирање материјала, објеката, постројења, уређаја, опреме, апарата и других средстава искључиво за потребе органа и служби унутрашњих послова.

VII. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ИНФОРМИСАЊЕ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

Члан 79.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације сарађује са међународним организацијама у области стандардизације и у свом делокругу врши послове који се односе на припремање, закључивање и извршавање међународних уговора.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације сарађује с међународним стручним организацијама за стандардизацију и учествује у раду органа и радних тела тих организација чија је чланица, укључује се у међународне системе атестирања, признавања резултата испитивања и обезбеђења квалитета и спроводи их у складу с одредбама овог закона, при чему сарађује са заинтересованим предузећима и другим правним лицима, заједницама предузећа и других правних лица, привредним коморама, стручним друштвеним организацијама и органима управе.

Члан 80.

Савезна организација надлежна за послове стандардизације обезбеђује информисање у области стандардизације:

- 1) учешћем у међународном систему информисања о стандардизацији (ISONET);
- 2) информативним гласилима и каталожним и другим публикацијама које издаје;
- 3) издавањем техничких препорука;
- 4) прикупљањем, обрадом и давањем информација на захтев корисника информација;
- 5) достављањем радних и других материјала у оквиру поступка програмирања стандардизације, планирања, израде и доношења југословенских стандарда и прописа предвиђених овим законом, међународних стандарда и правила и стандарда међународних система атестирања, признавања резултата испитивања и обезбеђења квалитета, образаца, као и радних и других материјала у оквиру других облика међународне стручне сарадње у области стандардизације.

Корисници информација и информативних материјала из става 1. овог члана, осим корисника којима савезна организација надлежна за послове стандардизације такве информације и материјале доставља по службеној дужности и као радни материјал за израду, измене, допуне и припрему нових стандарда и прописа, као и техничких препорука, плаћају за те информације и материјале одређену накнаду.

Висину накнаде из става 2. овог члана одређује функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације, у споразуму са функционером који руководи савезним органом управе надлежним за послове финансија.

VIII. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР И УПРАВНЕ МЕРЕ

Члан 81.

Надзор над примењивањем одредаба овог закона,

стандарда и прописа донесених на основу овог закона, осим стандарда и прописа из чл. 76. и 78. овог закона, врше надлежни органи инспекције у републикама, односно аутономним покрајинама и Савезни тржишни инспекторат сагласно савезном закону.

Инспекцијски надзор над примењивањем стандарда и прописа донесених на основу овог закона којима се уређују производња, радови и услуге за потребе Југословенске народне армије, односно народне одбране врши Савезни секретаријат за народну одбрану. Савезни секретаријат за народну одбрану врши надзор и над примењивањем прописа из члана 76. овог закона и технички надзор из члана 76. став 1. тачка 3. овог закона.

Инспекцијски надзор над примењивањем прописа из члана 78. овог закона врши савезни орган управе надлежан за унутрашње послове.

Члан 82.

Ако при вршењу надзора надлежни орган инспекције утврди да нису примењени прописи донесени на основу овог закона, наредиће решењем предузећу и другом правном лицу које није применило те прописе да у одређеном року обављање својих делатности саобрази прописаним условима и захтевима.

Ако при вршењу инспекцијског надзора надлежни орган утврди да производи, роба или услуге не одговарају прописима донесеним на основу овог закона и да услед тога постоји опасност по живот и здравље људи и животну средину или могућност настанка знатне материјалне штете, донеће решење којим ће забранити производњу таквих производа, односно даље извођење радова или вршење услуга.

Члан 83.

Ако при вршењу инспекцијског надзора надлежни орган утврди: да производи који су стављени у промет не одговарају прописима донесеним на основу овог закона, односно интерним стандардима, гранским стандардима или произвођачкој спецификацији по којој су произведени; да нису на прописани начин упаковани, декларисани, означени, односно обележени; да нису снабдевени прописаним исправама; да за њих, супротно одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона нису обезбеђени сервис, резервни делови, прибор и други производи без којих се технички сложени производи не могу користити према својој намени; да нису снабдевени техничким упутством, односно упутством за употребу, или да су снабдевени нетачним ознакама, подацима или знацима саобразности супротно одредбама овог закона и прописа донесеним на основу овог закона, донеће решење којим ће забранити промет таквих производа док се недостаци не отклоне.

IX. ИСПРАВЕ О ОВЛАШЋЕЊУ ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОРА

Члан 84.

Радницима савезне организације надлежне за послове стандардизације, члановима стручне комисије савезне организације надлежне за послове стандардизације и радницима овлашћене организације који врше надзор из чл. 48, 49, 50, 54, 55, 56, 57, 61. и 62. овог закона, издаје се службена легитимација за вршење тог надзора.

Службену легитимацију из става 1. овог члана издаје савезна организација надлежна за послове стандардизације.

Прописом о службеној легитимацији из става 1. овог члана одређује се садржина, образац, издавање и коришћење те легитимације и вођење евиденције о њој.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 85.

Новчаном казном од 45.000 до 450.000 динара казниће се за привредни преступ предузеће или друго правно лице:

1) ако не примењује стандарде за које је прописана обавезна примена и прописе донесене на основу овог зако-

на у производњи, промету, преради и доради производа и при извођењу радова, односно вршењу услуга; при пројектовању, грађењу, употреби, одржавању, поправкама, прерадама и престанку рада, односно коришћења објеката, постројења, уређаја, опреме и других средстава рада; при паковању, означавању, обележавању, декларисању, руковању, транспорту, преносу, превозу, складиштењу и чувању производа (члан 16. став 1);

2) ако при обављању своје делатности, у току процеса рада не обезбеди испуњавање услова и захтева одређених стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона у погледу карактеристика квалитета и вршења контроле квалитета производа, робе и услуга (члан 17);

3) ако пре стављања производа у промет на југословенском тржишту не провери да ли производ одговара условима и захтевима одређеним стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона и ако ту проверу не изврши под условима и на начин који су одређени тим стандардима, односно прописима (члан 18. ст. 1. и 3);

4) ако прештампава југословенске стандарде и прописе који се објављују у посебном издању савезне организације надлежне за послове стандардизације (члан 24. став 4);

5) ако за производе, робу и услуге за које је то одређено прописом о обавезној произвођачкој спецификацији не донесе такву спецификацију (члан 35. ст. 1. и 2);

6) ако изда декларацију о саобразности производа супротно одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона (члан 39. став 2);

7) ако не прибави атест о саобразности за производ који подлеже обавезном атестирању (члан 45. став 2);

8) ако атестирани производ не означи знаком саобразности (члан 40. став 4);

9) ако користи атест о саобразности и означава производе знацима саобразности супротно одредбама овог закона и прописима донесеним на основу овог закона (члан 53);

10) ако не поднесе пријаву о производњи специфичне опреме, извођењу радова, односно пружању услуга у вези са специфичном опремом, испитивању или увозу специфичне опреме за коју је прописом донесеним на основу овог закона прописан технички надзор (члан 65. став 1);

11) ако технички сложен производ не снабде техничким упутством, или ако производ чија одређена својства могу изазвати опасност за корисника, друга лица или животну средину не снабде упутством за употребу (члан 68. став 1);

12) ако за технички сложене производе не утврди и у техничком упутству или декларацији не наведе рок обезбеђеног сервисирања или рок снабдевања тржишта или ако своје сервисе, овлашћене сервисере и тржиште не снабдева редовно потребном врстом и количином резервних делова, прибора и других производа без којих се технички сложени производ не може користити према својој намени (члан 69. ст. 1. и 4);

13) ако за производе за које је то одређено прописом донесеним на основу овог закона не изда гарантни лист, или ако у гарантном року не обезбеди за те производе сервис и снабдевање резервним деловима, или ако не поступи по захтеву корисника гаранције и не отклони кварове и недостатке производа или неисправан производ не замени истим таквим новим и исправним производом (члан 70);

14) ако за производ који стави у промет, односно за услугу коју изврши не обезбеди исправе утврђене прописима донесеним на основу овог закона (члан 71).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ новчаном казном од 2.500 до 25.000 динара и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу.

Члан 86.

Новчаном казном од 4.500 до 45.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице:

1) ако прописане исправе, техничко упутство или упутство за употребу производа не испише на језицима и писмима народа Југославије (члан 9);

2) ако прописане ознаке и податке на производу, декларацији, односно на оригиналном паковању производа које ставља у промет не испише на једном од језика и писама народа Југославије (члан 9. став 2);

3) ако надлежном органу инспекције, на његов захтев, не стави на увид извештај о испитивању производа ради проверавања да ли производ одговара условима и захтевима одређеним стандардима чија је примена обавезна и прописима донесеним на основу овог закона (члан 18. став 5);

4) ако савезној организацији надлежној за послове стандардизације не достави податке о својим програмима стандардизације и њиховом извршавању (члан 32);

5) ако надлежном органу инспекције, на његов захтев, не стави на увид обавезну произвођачку спецификацију (члан 35. став 3);

6) ако одступи од југословенског стандарда чија је примена обавезна или од прописаних норми квалитета без претходно прибављеног одобрења савезне организације надлежне за послове стандардизације (члан 36. став 2);

7) ако на производу који одступа од југословенског стандарда или норми квалитета не означи број и датум одобрења на основу кога је одстуљено од тог стандарда, односно норми квалитета (члан 37. став 4);

8) ако савезној организацији надлежној за послове стандардизације не омогући несметано вршење надзора из члана 49. овог закона (члан 50. став 1);

9) ако савезној организацији надлежној за послове стандардизације, односно овлашћеној организацији не омогући несметану контролу саобразности производа који подлеже атестирању, ако је таква контрола прописана (члан 51. став 1);

10) ако овлашћеном раднику савезне организације надлежне за послове стандардизације, односно овлашћеном раднику стручне институције не омогући несметано вршење техничког надзора (члан 65. став 2).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу.

Члан 87.

За радњу из члана 85. овог закона казниће се за прекршај појединац који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, новчаном казном од 2.500 до 25.000 динара.

За радњу из члана 86. овог закона казниће се за прекршај појединац који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, новчаном казном од 200 до 2.000 динара.

Члан 88.

Уз казну за привредни преступ из члана 85. став 1. тачка 4. изрећи ће се заштитна мера одузимања југословенских стандарда и прописа који су настали извршењем привредног преступа.

XI. ОВЛАШЋЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Члан 89.

Овлашћује се функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације да донесе прописе о: југословенским стандардима (члан 23); техничким нормативима (члан 33); квалитету производа, робе и услуга (члан 34); обавезној произвођачкој спецификацији (члан 35); изгледу и употреби знака саобразности (члан 40. став 5); обавезном атестирању производа (члан 44); техничком надзору (члан 66); ближем садржају техничког упутства или упутства за употребу производа (члан 68); обезбеђеном сервисирању и снабдевању резервним деловима и другим производима (члан 69); производима који морају бити снабдевени гарантним листом (члан 70); производима који морају бити снабдевени одређеним исправама, односно о услугама за које се мора прибавити одређена исправа (члан 71); декларисању, означавању, односно обележавању производа (члан 74); пакова-

њу производа (члан 75) и службеним легитимацијама лица која врше надзор (члан 84).

Члан 90.

Изузетно од одредбе члана 89. овог закона, прописе о техничким нормативима (члан 33), у делу који се односи на техничке нормативе који могу бити од утицаја на безбедност живота и здравља радника на раду и прописе о квалитету животних намирница (члан 34), у делу који се односи на састав животних намирница који има утицај на биолошку вредност намирница, доноси функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације, у споразуму са функционером који руководи савезним органом управе надлежним за послове здравства.

Члан 91.

Овлашћује се функционер који руководи савезним органом управе надлежним за послове пољопривреде да донесе прописе о квалитету семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља (члан 34).

Овлашћује се функционер који руководи савезним органом управе надлежним за послове пољопривреде да одреди лабораторије за издавање сертификата о квалитету семена и садног материјала пољопривредног и шумског биља који се извозе, предузме мере да се те лабораторије пријаве међународној организацији за испитивање семена да испуњавају услове за испитивање семена и садног материјала, именује лица која ће бити чланови у тој међународној организацији и обезбеди вршење надзора над радом тих лабораторија (члан 34. став 3).

Члан 92.

Овлашћује се савезни секретар за народну одбрану да донесе прописе о делатности стандардизације и поступку доношења и објављивања стандарда народне одбране и других аката стандардизације у оружаним снагама за средства наоружања и војне опреме, као и за материјал, објекте, постројења, опрему, апарате и друга средства, искључиво за потребе оружаних снага, атестирању производа искључиво за потребе оружаних снага и вршењу техничког надзора у погледу специфичне опреме у објектима и просторима који служе искључиво за потребе оружаних снага (члан 76).

Члан 93.

Овлашћује се функционер који руководи савезном организацијом надлежном за послове стандардизације да, у споразуму са савезним секретаром за народну одбрану, донесе прописе о стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, као и о обавезном атестирању за материјал, објекте, постројења, уређаје, опрему и друга средства за специфичне потребе цивилне заштите и система осматрања и обавештавања (члан 77).

Члан 94.

Овлашћује се функционер који руководи савезним органом управе надлежним за унутрашње послове да донесе прописе о стандардима, техничким нормативима, нормама квалитета и атестирању производа, односно средстава и опреме за рад органа и служби унутрашњих послова (члан 78).

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 95.

Даном ступања на снагу Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88) престаје да важи Закон о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80).

Прописи донесени на основу Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80) ускладиће се са одредбама Закона о стандардизацији („Службени лист

СФРЈ", бр. 37/88) у року од две године од дана ступања на снагу тог закона.

Члан 96.

Прописи о обавезном атестирању донесени на основу Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88) ускладиће се са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 23/91) до краја 1992. године.

ОДЛИКОВАЊА

УКАЗ

ПРЕДСЕДНИШТВО СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

- на основу члана 315. тачка 8. Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучује да се

одликују:

Из Републике Словеније

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Микл Леген Мартина Марија;

Из Републике Србије

- за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНИМ ЗРАЦИМА

Анастасијевић Василија Радослав, Ђурица Илије Славко;

- за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА ЗЛАТНИМ ВЕНЦЕМ

Божиновић Ђорђа Милош, Чолић Светозара Владета, Дикић Ђуре Богдан, Ерор Василија Стево, Јеремић Милорада Ратомир, Латинић Паје Никола, Лазич Драгомира Милан, Маленовић Момчила Никола, Машановић-Братуљевић Војина Наталија, Милосављевић Витомира Милосав, Рмуш Николе Доброслав, Савић-Николић Милутина Љубица, Соколовић Живојина др Милорад, Стојановић Војислава Иван, Топенчаревић Николе Љубомир, Тошић Будимира Драгољуб, Вешовић Блаже Вујадин, Ждрња Тоде Чедомир;

- за заслуге на пољу јавне делатности којом се доприни општем напретку земље

ОРДЕНОМ РЕПУБЛИКЕ СА БРОНЗАНИМ ВЕНЦЕМ

Вучетић Јована Милан;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНОМ ЗВЕЗДОМ

Бабић Јове Витомир, Бјелица Спасоја Госпава, Цвијић Светозара Добривоје, Чикош Митра Сава, Ђоровић Бошка Бранко, Ђурђевић Драгана Влада, Фаткић Ахмета Смајло, Фелбаб Милана Даница, Костић Стеве Ђуро, Крстић Драгутина Мирослав, Мајсторовић Николе Миле, Матовић Будимира Ратомир, Михајловић Живана Мом-

чило, Милутиновић Симе Васо, Павловић Радослава Живорад, Пишчевић Страјина Александар, Радивојевић Ивана Живадин, Степановић Драгутина Борислав, Степановић Ранка Миодраг, Страхинић-Сековски Крсте Александар, Шешлија Новице Жарко, Вујановић-Јурковић Антуна Марија, Здравковић Прокопа Радослав;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Ацић Николе Мирко, Бећирбашић-Гајић Самојила Анђа, Бојковић Страхине Зоран, Цветковић Чедомира Божидар, Даковић-Тадић Душана Снежана, Димитријевић Владимира Љубиша, Добросављевић-Јолић Новице Стана, Ђорђевић Стевана Миодраг, Ђорђевић-Симовић Илије Стојана, Ђукановић - Гавранчић Александра Ангелина, Јанићијевић Миролуба Стојан, Максимовић-Миловановић Владимира Марија, Максимовић Драгутина Томислав, Марјановић Боривоја Мирјана, Мусић Димитрија Тома, Огњановић Радослава Стана, Пејовић Стевана Вукашин, Петровић Пејче Раде, Стаменковић-Ристић Најдана Драгица, Тривановић Михајла Чедомир, Туцаковић Радивоја Живојин, Видосављевић-Станојевић Тодора Даница, Вујановић Станка Павле, Згоњанин Симе Миљанко, Живковић Николе Добривоје;

- за заслуге у развијању и реализовању концепције општенодрне одбране и за успехе у подизању војно-стручног знања и борбене готовости наших грађана

ОРДЕНОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ СА СРЕБРНИМ МАЧЕВИМА

Марјановић Селимира Благоје, Милорадовић Живојина Милан, Савић Миљивоја Слободан, Спасојевић Димитрија Љубиша;

- за заслуге у социјалистичкој изградњи земље

МЕДАЉОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД

Биочани Момчила Небојша, Ђокић Драгољуба Милан, Ђурашковић-Панчић Милана Љубица, Михајлић Рудолфа Ана;

- за залагање и постигнуте успехе у раду

МЕДАЉОМ РАДА

Голубовић Боривоја Никола, Тодоровић Миодрага Михаило;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду на општенодрној одбрани

МЕДАЉОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ

Стојковић Божидара Радиша, Вишњић Милисав Момчило;

Из А П К о с о в а

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Дукић Саве Милан, Хоца Брахима Ђемајл;

Из А П В о ј в о д и н е

- за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНИМ ЗРАЦИМА

Кучмаш Јанка Никола, Скубан Самуила Никола;

- за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА ЗЛАТНИМ ВЕНЦЕМ

Васиљев Војислава Стеван;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНОМ ЗВЕЗДОМ

Лука Јона Аурелијан, Нинков Живана Олга, Радак Ивана Димитрије;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Бенчик Лајоша Јожеф, Буда Шандора Имре;

- за заслуге у развијању и реализовању концепције општенародне одбране и за успехе у подизању војно-стручног знања и борбене готовости наших грађана

ОРДЕНОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ СА СРЕБРНИМ МАЧЕВИМА

Јовановић Миладина Васиљ, Риц Михаља Михаљ;

- за залагање и постигнуте успехе у раду

МЕДАЉОМ РАДА

Јануш Душана Станко, Павловски Трајана Стојан;

- за заслуге и постигнуте успехе у раду на општенародној одбрани

МЕДАЉОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ

Мишчевић Раде Милорад, Нехез Ференца Јожеф, Нерчић Илеша Тибор.

Бр. 3
18. фебруара 1991. године
Београд

Председник
Председништва,
др Борисав Јовић, с. р.

САДРЖАЈ:

	Страна
813. Закон о стандардизацији (Пречишћени текст) —	1297
Одликовања — — — — —	1310

ЗБИРКЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА И ПОСЕБНА ИЗДАЊА

1. ЈУС КАТАЛОГ
Формат 17 × 29. Страна 592. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 640012).	Цена 2.000 д
2. КВАЛИТЕТ И СТАНДАРДИЗАЦИЈА 1992.
– Технолошки изазов југословенском извозу –
Формат 17 × 24. Страна 160. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 670100).	Цена 600 д
3. ЈУС за ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА
(Збирка југословенских стандарда – друго допуњено издање)
Формат 17 × 24. Страна 1.232, у две књиге. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 670032).	Цена 2.000 д
4. ЈУС за АЛАТЕ ЗА ОБРАДУ МЕТАЛА
Формат 17 × 24. Страна 988, у две књиге. Повез: броширано. Латиница (Ознака за порубину 670061).	Цена 2.000 д
5. ЈУС за ЗАВАРИВАЊЕ И СРОДНЕ ПОСТУПКЕ
Формат 17 × 24. Страна 572. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 670071).	Цена 1.500 д
6. ЈУС за БЕТОН
Формат 17 × 24. Страна 516. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 670081).	Цена 1.500 д
7. РЕЧНИК ОПШТИХ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИХ ПОЈМОВА
(Појмови су дати упоредо на српскохрватском, хрваткосрпском, словеначком, енглеском, француском, руском и немачком језику)
Формат 17,5 × 25,5. Страна 196. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 670090).	Цена 800 д
8. АДРЕСАР ПРЕДУЗЕЋА ПО ДЕЛАТНОСТИМА са ЖИРО-РАЧУНИМА 1990/91.
Формат 19 × 29. Страна 1.322. Повез: броширано. Латиница. (Ознака за порубину 640021)	Цена 3.500 д

НИУ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ
11000 Београд, Ј. Ристића 1

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујемо:

640012 ЈУС КАТАЛОГ	_____ КОМ.
670100 КВАЛИТЕТ И СТАНДАРДИЗАЦИЈА 1992.	_____ КОМ.
670032 ЈУС за ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА	_____ КОМ.
670061 ЈУС за АЛАТЕ ЗА ОБРАДУ МЕТАЛА	_____ КОМ.
670071 ЈУС за ЗАВАРИВАЊЕ И СРОДНЕ ПОСТУПКЕ	_____ КОМ.
670081 ЈУС за БЕТОН	_____ КОМ.
670090 РЕЧНИК ОПШТИХ ЕЛЕКТРОТЕХ. ПОЈМОВА	_____ КОМ.
640021 АДРЕСАР ПРЕДУЗЕЋА ПО ДЕЛАТНОСТИМА са ЖИРО-РАЧУНИМА 1990/91.	_____ КОМ.

Плаћање рачуна у законском року. Физичка лица поузећем.
У случају спора надлежан је одговарајући суд у Београду.

Поручилац: _____

Ул. _____ Бр. _____

/број жиро-рачуна/

/М.П./

У _____, 19 _____

/читаћ потпис поручиоца/